

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 31.08.2022
FU-sak: 35/22		Arkivsaknr.:

Orientering om NFR prosess med oppdatering av nasjonalt veikart for forskningsinfrastruktur

Bakgrunn

Forskningsrådet sendte 8. juni brev til alle forskningsinstitusjoner som har søkt Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur om midler siden oppstart i 2009 der de ber om innspill til utforming av nytt norsk veikart for forskningsinfrastruktur. Forskningsrådet varsler om at det legges opp til en større prosess enn ved de foregående oppdateringene av det nasjonale veikartet. Denne prosessen er todelt der institusjonene inviteres til å sende innspill til eksperter til utvalg og workshops som har frist 15. august og sende inn institusjonelt forankrede skriftlige innspill til veikartet, med frist 30. september.

Forskningsinfrastruktur er en viktig forutsetning for at UiB skal kunne nå sine mål om forskning av høy kvalitet i bredden av fag. Ved UiB er det flere sterke fagmiljøer som har fått innvilget store beløp til utvikling og drift av forskningsinfrastruktur og som er på det nasjonale veikartet for infrastruktur. Denne saken har til formål å opplyse Forskningsutvalget om pågående prosess for at UiB skal bidra aktivt i Forskningsrådets arbeid med utforming av nytt norsk veikart for forskningsinfrastruktur.

Prosess UiB

1. Forslag til kandidater som kan sitte i utvalget eller delta i relevante workshoper

Universitetsledelsen inviterte fakultetene til å sende sine innspill til innspill til eksperter til utvalg og workshops innen 30. juni. UiB som er en institusjon med infrastrukturbehov innenfor mange ulike fagområder kan spille inn inntil seks kandidater med ulik tematisk tilhørighet. Ettersom Forskningsrådet har listet syv fag/temaområder måtte universitetsledelsen velge å prioritere de 6 tematiske fag/temaområdene som er listet under i sitt innspill.

Forskningsrådet presiserte at de ønsker at kandidatene skal representere forskningsstrategisk ledelse ved institusjonen (f.eks. dekan, prodekan, forskningssjef eller tilsvarende nivå) og videre at de de skal ha god kjennskap til forskningsinfrastrukturuområdet både nasjonalt og internasjonalt og være kjent med trender og utvikling i forskningen og forskningspolitikken.

Med utgangspunkt i innspillene fra fakultetene og Forskningsrådets kriterier har universitetsledelsen levert følgende innspill til Forskningsrådet sin frist 15. august:

Navn	Stillingstittel	Relevans for fag-/temaområde
------	-----------------	------------------------------

Øyvind Frette	Prodkan, professor	Energi
Tor Eldevik	Instituttleder, professor	Hav og polar
Jostein Bakke	Leder nasjonalt veikartprosjekt EarthLab, professor	Klima og miljø
Marit Bakke	Prodkan, professor i biokjemi og molekylærbiologi	Mat og helse
Gottfried Greve	Viserektor, professor i pediatri	Datainfrastruktur og IT
Ole Hjortland	Prodekan, professor	Samfunnsfag og humaniora

2. Skriftlige innspill til nytt veikart

Forskningsrådet har invitert institusjonene om ett samlet innspill for hvert fag-/temaområde som er relevant for institusjonen. Innspillet må være godt forankret i egen organisasjon. Høringsverktøyet er strukturert etter den tematiske inndelingen av workshopene. I tidligere oppdateringer av det nasjonale veikartet har Forskningsrådet oppfordret institusjonene til å gå sammen og utarbeide innspill fra et samlet nasjonalt fagmiljø. Dette hensynet ivaretas i år av de tematiske workshopene som skal avholdes i november 2022.

Hovedformålet med veikart for forskningsinfrastruktur er å synliggjøre Norges behov for oppdatering av forskningsinfrastruktur i tiden framover. Det er Forskningsrådet som har ansvar for det nasjonale veikartet og skal beskrive det strategiske grunnlaget for Forskningsrådets tenkning og prioriteringer omkring forskningsinfrastruktur. Veikartet er sentralt i utvelgelsen av prosjekter ved tildelingene fra Forskningsrådet.

Den nasjonale satsingen på forskningsinfrastruktur ble evaluert i 2021. Evalueringskomiteen anbefalte i sin rapport å gjennomføre landskapsanalyser i et 15 års perspektiv og at veikartet videreutvikles slik at det adresserer den internasjonale utviklingen og trender innenfor forskningsinfrastruktur og mer direkte identifiserer områder med særlige infrastrukturbehov. Forskningsrådet ønsker innspill på:

- 1) forskningens behov for forskningsinfrastruktur for å løse utfordringer innenfor et strategisk prioritert område
- 2) hvilke eksisterende nasjonale infrastrukturer er av stor verdi å opprettholde og videreutvikle
- 3) innenfor hvilke områder blir det spesielt viktig å etablere nye nasjonale infrastrukturer eller samarbeide om internasjonalt
- 4) hvilke hull kan dekkes gjennom utvikling av eksisterende nasjonale og /eller samarbeid om/tilgang til internasjonale forskningsinfrastrukturer

Forskningsrådet ber om at innspillene knyttes til følgende tematiske områder:

- Datainfrastruktur og IKT
- Energi
- Hav og polar
- Klima og miljø
- Mat og helse
- Samfunnsvitenskap og humaniora
- Andre infrastrukturbehov innenfor naturvitenskap og teknologi

De skriftlige innspillene vil bli offentliggjort på Forskningsrådets nettsider fortløpende.

Fakultetene er invitert til å spille inn på alle områder som er aktuelle for deres fagmiljø innen 5. september. Fakultetene med særskilt ansvar for de tematiske satsingsområdene bes om å inkludere innspill som omfatter disse områdene i sine høringsinnspill.

Fakultetenes innspill vil samordnes til en felles uttalelse fra UiB for hvert av områdene til høringsfristen 30. september. Det legges ikke opp til en egen FU behandling av UiBs uttalelse utover denne saken men Forskningsutvalget vil bli orientert om UiB sin uttalelse og den videre prosessen med oppdateringen av det nasjonale veikartet fremover.

Oppsummering

Saken legges frem til Forskningsutvalget for drøfting og innspill.